

06.05.2022

NCC Industry Oy
Kiviaines Suomi
Mannerheimintie 103a
00280 Helsinki
(raija.inkilainen@ncc.fi)

Viite: UUDELY/5027/2021

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ NCC INDUSTRY OY:N GREGGBÖLEN MAANVASTAANOTON LAAJENNUSHANKKEESTA

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen perusteltu johtopäätös hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (252/2017; jäljempänä YVA-laki).

1. HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja sijainti

Maanvastaanoton laajennus, NCC Industry Oy, Greggböle, Loviisa

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaava on NCC Industry Oy, jossa yhteyshenkilönä on Raija Inkiläinen. Hankkeesta vastaavan YVA-konsultti on Ramboll Finland Oy, jossa yhteyshenkilönä on Eero Parkkola. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena toimii Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jossa yhteyshenkilönä on Erika Heikkinen.

Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

NCC Industry Oy:llä on Loviisan Greggbölessä toiminnassa oleva kalliokiviaineksen ottoalue. Alueella on tällä hetkellä voimassa Loviisan rakennus- ja ympäristölautakunnan 1.11.2018 myöntämä maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukainen yhteislupa kallion louhintaan, murskaukseen ja ylijäämämaiden vastaanottoon.

Suunnitelman mukaan nykyistä toimintaa laajennetaan suurentamalla vuosittaista ylijäämämaiden vastaanottomäärää (enimmillään 500 000 t/a) sekä lisäämällä toimintaan pilaantuneiden maiden vastaanotto ja käsittely.

Hanke sijoittuu Loviisan kaupungin länsiosaan Greggölen kylään lähelle Porvoon rajaa. Loviisan keskusta sijaitsee hankealueesta noin 19 km kaakkoon ja Porvoon keskusta on noin 15 km alueen lounaispuolella. Porvoon moottoritie kulkee hankealueen pohjoispuolella lähimmillään 300 metrin päässä. Alueelle kuljetaan valtatie 7:ltä (Porvoon moottoritie), josta yhteys jatkuu Vanhakyläntietä pitkin edelleen Heskerintielle, josta on liittymä hankealueelle. Lähin asuttu asuinrakennus sijaitsee hankealueen luoteispuolella noin 560 metrin etäisyydellä. Lähimmät vapaa-ajankiinteistöt sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Hankealueen lähiympäristö on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta.

Hankkeen vaihtoehdot YVA-menettelyssä:

- Vaihtoehto VE0:

Hanketta ei toteuteta, eikä alueelle tule uutta toimintaa. Vaihtoehtoon kuuluu nykyisen toiminta-alueen (vaiheet 1–5) louhinta nykyisten lupien mukaisesti. Lisäksi vaihtoehtoon kuuluu toiminta-alueen laajennuksen (vaihe 6) louhinta, sillä kyseinen alue on sisältynyt vuonna 2006 tehtyyn YVA-arviointiin. Kalliota louhitaan ja murskataan noin 1 500 000 m³ (3 975 000 t) ja maa-ainesten vuotuinen ottamismäärä on enintään 500 000 tonnia vuodessa. Alueella ei tehdä varsinaista maantäyttöä vaan louhinta-alueiden luiskat tasoitetaan maamassoilla.

- Vaihtoehto VE1:

Puhtaiden ylijäämämaa-ainesten vastaanottomäärä nousee enimmillään 500 000 t/a ja alueen täyttökapasiteetti 3 700 000 m³ (6 700 000 t). Hanke toteutetaan suunnitelmien mukaisesti. Kiviaineksen louhinta ja murskaus jatkuvat vaihtoehdon VE0 kaltaisena.

- Vaihtoehto VE2:

Vaihtoehdossa VE1 esitettyjen toimintojen (louhinta ja maantäyttö) lisäksi alueella vastaanotetaan ja käsitellään pilaantuneita maita enimmillään 56 000 t/a. Mahdollisia pilaantuneiden maiden käsittelymenetelmiä ovat öljyisten

maiden kompostointi, huokosilmakäsittely, jätettä sisältävän maan käsittely sekä terminen käsittely. Puhdistetut massat sijoitetaan maankaatopaikalle, kun maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ovat alle valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alempien ohjearvojen.

Ympäristövaikutusten arvioinnin ja muiden menettelyjen yhteensovittaminen

Maankaatopaikkatoiminta liittyy alueella nykyisin ja tulevaisuudessa toteutettaviin louhintoihin. Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt 12.11.2018 ottoalueelle yhteislupana ympäristönsuojelulain (YSL; 527/2014) 27 §:n mukaisen ympäristöluvan sekä maa-aineslain (MaL 555/1981) 4 §:n mukaisen maa-aineslupan (lupanro. Y434-24-2018-3) kallion louhintaa, kiven murskausta sekä louheen ja puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa varten.

NCC Oy:n hankealueen etelä- ja länsipuolelle on valmisteilla tuulivoimaosayleiskaava. Hankkeet sijoittuvat osin samalle alueelle.

Hanketta koskevien viranomaismenettelyjen yhteensovittamiseksi Uudenmaan ELY-keskuksessa järjestettiin 24.11.2021 YVA-selostusvaihetta koskeva viranomaisneuvottelu.

2. ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava NCC Industry Oy (jäljempänä NCC) on saattanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 20.5.2021. Arviointiohjelma oli nähtävillä 31.5.–29.6.2021 ja yhteysviranomaisen antoi siitä lausuntonsa 9.7.2021.

Hankkeesta vastaava toimitti 21.12.2021 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy YVA-lain liitteen 1 kohdan 11 perusteella, jonka mukaan YVA-menettelyä sovelletaan jätteiden käsittelylaitoksiin, joissa a) vaarallista jätettä poltetaan ja b) muuta kuin vaarallista jätettä sijoitetaan kaato-

paikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle.

3. ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olostä sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 11.1.2022–11.3.2022. Kuulutus ja arviointiselostus liitteineen julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla <https://www.ely-keskus.fi/Kuulutukset> ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla <http://www.ymparisto.fi/NCCGreggboleMaanvastaanottoYVA> Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty 11.1.2022 Loviisan ja Porvoon kaupungeille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Loviisan Sanomat, Uusimaa, Nya Östis ja Östnyland lehdissä.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana painetussa muodossa seuraavissa paikoissa:

- Pasilan Virastokeskus, Yhteisaula, Opastinsilta 12 A, 2. krs, Helsinki
- Loviisan kaupunki, Asiakaspalvelutoimisto, Lovinfo, Mariankatu 12 A Loviisa
- Porvoon kaupunki, Palvelupiste Kompassi, Rihkamatori B, Porvoo

Arviointiselostuksesta järjestettiin avoin yleisötilaisuus 1.2.2022 klo 17–19 etäyhteydellä. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi tilaisuudessa oli mukana muutamia kuulijoita. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. hankkeen pintavesiin kohdistuvat haittavaikutukset ja niiden vähentämiskeinot, liikenteen lisääntymisen haitat sekä melu- ja ilmanlaatuvaikutukset.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt arviointiselostuksesta lausunnot Loviisan kaupungilta sekä sen ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisilta, Porvoon kaupungilta ja sen ympäristönsuojeluviranomaiselta, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta, Uudenmaan liitolta, Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselta, Porvoon museolta ja Väylävirastolta.

Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 7 lausuntoa ja 5 mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty kuulemispalautteen keskeinen sisältö. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta <http://www.ymparisto.fi/NCCGreggboleMaanvastaanottoYVA> . Verkkosivuilla julkaistuihin lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Todettiin, että arviointiselostus on kattava ja selkeä. Vaikutukset on tunnistettu ja eroteltu hyvin sekä perusteltu huolellisesti. Selostuksessa on otettu huomioon yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta sekä muut lausunnot ja mielipiteet. Arviointiselostuksessa on tuotu esille vaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä, jotka on syytä ottaa kattavasti huomioon jatkosuunnittelussa.

Hankkeen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön on huomioitu asianmukaisesti. Vaikutukset maisemaan ovat vähäisiä eikä alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ole muinaisjäännöksiä.

Melu- ja pölyvaikutukset

Lausunnoissa todettiin, että hankkeen meluntorjuntaan tulee kiinnittää erityistä huomiota siten, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittaa alueen asutukselle eivätkä melun ohjeavot ylity. Todettiin myös, että yöaikaiseen ja matalataajuiseen meluun sekä erityisesti termisen käsittelyn meluntorjuntaan tulee kiinnittää huomiota. Meluvaikutuksia tulee seurata lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Katsottiin, että meluhaittaa aiheuttavaa toimintaa ei saa harjoittaa viikonloppuisin eikä arkena klo 17 jälkeen.

Pölystä ei saa aiheutua haittaa lähistön asutukselle ja loma-kiinteistöille. Mikäli aistinvaraiset havainnot antavat aiheutta, tulee hengitettävien hiukkasten pitoisuudet mitata lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Pölyntorjunnassa ei tule käyttää pölynsidontakemikaaleja pohjaveden saastumisriskin vuoksi.

Maankäyttö ja kaavoitus

Maakuntakaavatilanne ja hankkeen suhde voimassa oleviin maakuntakaavoihin on arvioitu kaikkien hankevaihtoehtojen osalta asianmukaisesti. Lausunnoissa huomautetaan, että maakuntakaava on lainvoimainen, kun korkein hallinto-oikeus on käsitellyt ja antanut päätökset maakuntakaavaa koskevista valituksista. Itä-

Uudenmaan vaihemaakuntakaava on voimassa, mutta ei vielä lainvoimainen.

Hankealue on Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa osoitettu maa-aineshuollon kehittämisalueeksi. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa myös soveltuvia kiertotaloustoimintoja. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida merkittävät ympäristöhäiriöt ja lieventää niitä teknisillä ratkaisulla tai suojavyöhykkeillä.

Liikenne

Lausunnoissa todetaan, että arviointiselostuksen liikennearviointi on esitetty riittävällä tarkkuudella. Hankkeen toteutuessa raskaan liikenteen määrä lisääntyy huomattavasti, joten jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota liikenneturvallisuuteen. Lisäksi huomautetaan, että mikäli tierakenteiden vahvistamiselle tai muille liikenneturvallisuuden vaatimille toimenpiteille on tarvetta, ne suunnitellaan ja toteutetaan hankevastaavan kustannuksella.

Yhteenveto mielipiteistä

Hanketta vastustettiin ja koettiin, ettei alueen asukkaita ole kuultu riittävästi. Toiminnoista aiheutuvat haitat huolestuttivat. Huolta aiheutti erityisesti louhinnan laajentuminen sekä yöaikaiset toiminnot. Lisäksi huolta herättivät hankkeen vaikutukset ympäröivään peltomaahan. Toiminnan pelätään alentavan maan arvoa ja siten vaikuttavan ammatinharjoittamiseen.

Mielipiteissä todettiin toimintojen aiheuttavan jo nyt häiritsevää melua ja tuotiin esille, ettei määrättyjä aikarajoja noudateta. Melusta on mielipiteiden mukaan valitettu useita kertoja Loviisan kaupungille. Koetaan ettei annetusta palautteesta ole ollut hyötyä. Toiminnan laajentuessa huolta herättää lisääntyvä melu sekä yöaikainen melu.

Todettiin, että lisääntyvä raskas liikenne vaikuttaa alueen liikenneturvallisuuteen. Erityisesti Tokmannin sisäänkäynnin risteystä pidettiin jo nyt vaarallisena. Korostettiin, että liikenneturvallisuus tulisi ottaa vakavasti ennen kuin tapahtuu vahinkoja. Joitain tienparannuksia on tehty, mutta niiden todettiin lisänneen raskaan liikenteen nopeuksia.

Pilaantuneiden maiden käsittely herätti huolta. Mielipiteissä todettiin, ettei pilaantuneiden maiden sijoittamista ole käsitelty tarpeeksi. Tulisi yksityiskohtaisesti selvittää kaikki pilaantumista aiheuttavat aineet sekä kuvattava kattavasti polttoprosessit, haitta-

aineet ja niiden alkuperä sekä miten varmistutaan, ettei haitallisia aineita pääse luontoon ja vesistöihin. Pilaantuneiden maiden käsittelyä vastustettiin, ja todettiin että voimassa olevat kaavat eivät salli kyseistä toimintaa alueella. Huomautettiin myös, että VE2:n osalta ei ole kuvattu miten ja missä maa-ainekset käsitellään, jos vaihtoehtoa ei toteuteta.

Mielipiteissä todetaan, että alueella sijaitsee paikallisesti arvokas luontokohde, joka tulisi rajata hankealueen ulkopuolelle. Huomautettiin, että kohde täyttää metsälain 10§:n määritelmän ja on luokiteltu arvokkaaksi luontokohteeksi.

4. ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU SEKÄ LAATIJOIDEN PÄTEVYYS

Uudenmaan ELY-keskus on YVA-menettelyn yhteysviranomaisena tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun ja toteaa tältä osin seuraavaa:

NCC Oy:n maankaatopaikkatoimintaa ja pilaantuneiden maiden käsittelyä koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:n ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:n sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiselostus on laadittu ottaen huomioon hankkeen arviointiohjelma ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto. Hankkeesta vastaavalla on myös ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen. Arviointiselostuksen perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen keskeisistä ympäristövaikutuksista.

Vaihtoehtojen muodostaminen on perusteltu ja niiden käsittely on toteutettu asianmukaisesti. Vaihtoehtoon VE0 on sisällytetty myös maa-ainestenottoalueen laajennus (vaihe 6). YVA-menettelyssä nollavaihtoehdon tarkoitus on kuvata vaikutuksia ja hankealueen kehitystä tilanteessa, jossa hanketta ei toteuteta. Vaikka laajennusalueella ei vielä ole maa-ainestenottoa tai lainvoimaisia tähän liittyviä lupia, alueen maa-ainestenoton vaikutukset on arvioitu vuonna 2006 päättyneessä YVA-menettelyssä. Nyt esitetyssä vaikutusarvioinnissa on ajantasaistettu laajennusalueeseen liittyvät tarpeelliset selvitykset yhteysviranomaisen edellyttämällä tavalla.

Arviointia voidaan täydentää ja tarkentaa hankkeen jatko-suunnittelussa ja tulevilla lupamenettelyissä. Arviointiselostus on

todettu riittäväksi, mutta siinä on todettu olevan seuraavia huomioitavia puutteita.

- maankaatopaikan hule- ja suotovesien ohjaaminen ja johtaminen olisi ollut syytä suunnitella ja esittää jo hankkeen tässä vaiheessa yksityiskohtaisemmin, kuten ohjelma-lausunnossa on edellytetty. Maankaatopaikkojen valumavesistä on todettu aiheutuvan purkureittien vesistöjen kiintoaine-, ravinne ja raskasmetallipitoisuuksien nousua, joten niiden vähentämiseen hankealueella viivyttämällä ja imeyttämällä tulee pyrkiä.
- alustavaa pohjaveden tarkkailuohjelmaa ei ollut esitetty arviointiselostuksessa. Alueella tehdään jo nyt nykyisen toiminnan pohjavesitarkkailua, joten nykyisen ohjelman laajentaminen kattamaan suunniteltu toiminta olisi ollut syytä suunnitella YVA-menettelyn aikana.

5. YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista perustuu arviointiselostukseen, yhteysviranomaisen omaan tarkasteluun ja selostuksesta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden sisältöön.

Tämä perusteltu päätelmä sisällytetään hanketta koskevaan lupapäätökseen YVA-lain 26 §:n mukaisesti. Lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Yhteysviranomainen esittää perusteltuna päätelmänään NCC Oy:n Greggbölen hankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

Merkittävät vaikutukset ja niiden perustelut

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Hankealueella on voimassa Koskenkylä – Vanhakylä osayleiskaava, jossa hankealue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Hankkeeseen kuuluva pilaantuneiden maiden käsittely on jätteenkäsittelyä, ja poikkeaa siten vaikutuksiltaan osayleiskaavassa esitetyn maankäytön vaikutuksista. Jätteenkäsittely osoitetaan kaavassa EJ-merkinnällä. Puhtaita ylijäämämaita voidaan yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan läjittää yleiskaavan M-alueelle.

Hanke on yleiskaavan vastainen pilaantuneiden maiden käsittelyn sisältävän vaihtoehdon VE2 osalta, koska yleiskaava ei salli alueella kyseistä toimintaa. Vaihtoehdon toteuttaminen edellyttää yleiskaavan muuttamista tai asemakaavan laatimista. Vaihtoehdon VE2 vaikutukset alueen maankäyttöön ja sen suunnitteluun voidaan siten yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arvioida merkittäviksi.

Asemakaavan tarvetta arvioitaessa on merkitystä sillä, rakennetaanko maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 113 §:ssä mainittuja rakennuksia, rakennelmia, rakenteita tai laitoksia, jotka ominaisuuksiensa vuoksi voivat edellyttää viranomaisvalvontaa. Suunnittelutarveratkaisumenettelyä ei voida käyttää, mikäli rakentaminen johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia (MRL 137 §). Asemakaavan laatimisen tarve tulee ratkaista hankkeen jatkosuunnittelussa.

Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa alueelle on osoitettu maa-aineshuollon kehittämisalue, jolle voidaan yksityiskohtaisessa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella maa-ainesten ottoa, käsittelyä ja varastointia sekä puhtaiden ylijäämämaiden loppusijoittamista ja kiertotalouteen liittyvää toimintaa. Maakuntakaavaselostuksen mukaan pilaantuneita maita käsittelevät kohteet, joissa on muutakin jätteenkäsittelytoimintaa, on osoitettu ej- merkinnällä.

Hankkeen vaikutusalueeseen kuljetusreitin osalta kuuluvan Vanhankyläntien ja Heskerintien risteysalueen voimassa olevien asemakaavojen ajantasaisuus suhteessa hankkeen liikennemääriin ja -vaikutuksiin on tarkasteltava hankkeen jatko-suunnittelussa. Katuverkko on asemakaavassa mitoitettu ainoastaan asemakaavalla osoitettujen kaupan suuryksikön, ABC-myyvälän ja yrityskortteleiden tarpeisiin sekä vähäiseen läpikulkuun metsäalueelle. Arviointiselostuksessa on todettu, että suunnitellulla liikennemäärällä ei arvioida olevan asemakaavan muutostarvetta, mutta yhteysviranomaisen arvion mukaan kyseeseen voi tulla asemakaavamutoksen tarve tai etenkin raskaan liikenteen mitoitustarpeen arviointi.

Muut arviointiselostusta koskevat huomiot ja ohjeet

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluun

Hankkeen vaikutuksia Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualue -Natura 2000 alueelle on arvioitu riittävästi ja

johtopäätökset vaikutusten vähäisestä merkittävydestä ovat yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan oikeat. Kuormituslaskelmia, joihin arvio osin perustuu, olisi havainnollisuuden vuoksi voinut avata arviointiselostuksessa enemmän.

Toiminnan laajennusalueella (vaihe 6) olevat luontoarvot, jotka on todettu kaavoituksen yhteydessä tehdyissä luontoselvityksissä ja huomioitu myös vireillä olevassa tuulivoimaosayleiskaavassa luon-1-merkinnällä, on huomioitava mahdollisuuksien mukaan alueen tulevan maankäytön rajauksissa.

Kalliometsäkohde voi täyttää metsälain 10 §:n mukaisen erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän, vaikka sitä ei olisi vielä rajattu metsävaratiedoissa. Kohteen määrittely erityisen tärkeäksi elinympäristöksi on selvitettävä alueellisen metsäkeskuksen kanssa ennen alueeseen kohdistuvia toimenpiteitä. Metsäkeskus arvioi tarpeen metsälain 11 §:n mukaisen poikkeusluvan hakemiselle.

Kirjoverkkoperhosselvitys on toteutettu asianmukaisesti ja siitä tehdyt johtopäätökset ovat oikeansuuntaisia. Arviointiselostuksessa esitetyn mukaisesti yhteysviranomaisen katsoo, että mikäli hankkeen eteneminen ja maitikoita runsaasti kasvavan alueen käyttöönotto laajennusalueella 6 kestää useamman vuoden, tulee kohteen soveltuvuus kirjoverkkoperhosen elinympäristöksi arvioida ja tarvittaessa inventoida uudelleen hankkeen lupakäsittelyn yhteydessä ennen perhosen elinympäristöä muuttavien toimenpiteiden aloittamista. Näin voidaan varmistua siitä, että hanke ei hävitä luontodirektiivin IV a liitteeseen sisältyvän lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Vaikutukset pintavesiin, vesienhoitoon ja kalastoon

Pintavesivaikutusten arvioinnissa on riittävästi huomioitu yhteysviranomaisen ohjelmalausunnossa edellyttämät selvitykset ja antamat ohjeet. Arviointiselostuksessa on esitetty ylijäämämaiden ja pilaantuneiden maiden käsittelyalueiden valumavesien käsittelyyn lieventämiskeinoja, kuten biosuodatus ja jatkuva pH:n seuranta, joiden yhteysviranomaisen katsoo olevan tarpeellisia haitallisten vesistövaikutusten estämiseksi ja vähentämiseksi.

Myös sulfidisaven sijoittamisesta aiheutuvat riskit ja niiden vähentäminen on riittävästi huomioitu arvioinnissa ja esitettyssä pintavesiseurannassa. Valumavesien happamuustasoa ja purkuojan alkaliniteettia on seurattava etenkin sijoittamisen

alkuvaiheessa tiheästi tai jatkuvalla seurannalla, jotta mahdolliset äkilliset haittavaikutukset pystytään estämään nopeasti.

Maa-ainesten ottoalueiden ja maankaatopaikkojen valumavesistä on todettu aiheutuvan purkureittien vesistöissä kiintoaine-, ravinne- ja raskasmetallipitoisuuksien nousua, joten vesien käsittelyrakenteiden jatkosuunnitteluun on kiinnitettävä huomiota hankkeen lupavaiheessa. Hule- ja suotovesien suodattamisen maakerrosten läpi on maankaatopaikkojen vedenlaadun seurannoissa havaittu olevan parempi keino poistaa kiintoainetta ja liukoisia yhdisteitä kuin vesien kerääminen suoraan ympärys-
ojien avulla laskeutusaltaisiin. Yhteysviranomaisen esittää valumavesien käsittelyyn myös useamman laskeutusaltaan käyttöä ja biosuodatusta haitta-aineiden riittävän tehokkaaksi poistamiseksi. Näillä keinoilla myös alueen valumavesissä koholla olleita typen, kloridin ja sulfaatin pitoisuuksia voidaan vähentää.

Hankkeessa suunniteltuja pilaantuneiden maiden käsittelytapoja ovat kompostointi, jätettä sisältävien maiden käsittely sekä terminen ja huokosilmäkäsittely. Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelykenttien hulevedet kerätään erilliseen laskeutusaltaseen ja johdetaan öljynerotuksen kautta ojaan. Yhteysviranomaisen katsoo, että käsittelyrakenteeseen on syytä lisätä suodattava rakenne, esimerkiksi hiekkavallin läpi tapahtuva hulevesien suodatus, ennen vesien maastoon johtamista.

Hankealueen valumavesien johtamisreitin Terviksbäckenin kalastosta on tehty erillinen selvitys, joka on esitetty myös arviointiselostuksen liitteenä. Selvitys ja arviointiselostus antavat yhteysviranomaisen arvion mukaan riittävän kuvan toiminnan kalataloudellisista vaikutuksista ja käytetyt menetelmät ovat tarkoituksenmukaisia. Selvityksen perusteella Terviksbäcken ei sovellu taimenen elinympäristöksi.

Hankkeen vaikutukset vesien- ja merenhoitoon ovat vähäisiä ja ne on arvioitu asianmukaisesti.

Vaikutukset pohjaveteen ja maaperään

Arviointiselostuksessa on pääosin tunnistettu ja arvioitu riittävästi hankkeen vaikutuksia pohjaveteen, kallioperään ja maaperään.

Arviointiohjelmalausunnossa edellytettyä arviota siitä, edellyttääkö pohjaveden painetason alapuolinen maa-ainestenotto pohjaveden alentamista maa-ainesten oton ja ylijäämämaiden vastaanotto-
toiminnan aikana, ei ole esitetty. Pohjaveden alentamistarve ja

mahdollisten kuivatusvesien poisjohtaminen tulee suunnitella ja kuvata lupahakemusvaiheessa.

Uuden pohjaveden havaintopisteen HP2_21 liittäminen olemassa olevaan tarkkailuun on perusteltua. Nykyisen toiminnan käynnissä oleva ja uusille toiminnoille suunniteltu alustava pohjavesitarkkailu olisi ollut syytä esittää arviointiselostuksessa. Uudenmaan ELY-keskus ottaa kantaa tarkkailun riittävyteen hankkeen lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Liikennevaikutukset

Hankkeen liikennevaikutusten arviointi on riittävä ja tehdyt johtopäätökset oikeansuuntaisia. Raskaan liikenteen määrä tulee lisääntymään selvästi Vanhankyläntiellä ja Heskerintiellä maa-ainesten vastaanoton laajenemisen myötä. Hankkeen jatko-suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota erityisesti risteysalueiden liikenneturvallisuuteen.

Melu ja värinä

Esitettyä arviota vaihtoehtojen meluvaikutusten merkittävydestä, vähäinen kielteinen VE1 ja VE2 kohdalla sekä ei muutosta vaihtoehdossa VE0, voidaan pitää oikeana.

Toiminnan aiheuttamaa melua ja sen leviämistä toiminta-alueen ympäristöön on tarkasteltu arvioinnissa laskennallisesti. Laskennoissa on huomioitu alueen maaston olosuhteet sekä eri toimintojen melupäästöt. Lisäksi laskennoissa on huomioitu meluntorjuntana pintamaasta tehdyt meluesteet. Arvioinnissa on huomioitu myös moottoritien aiheuttaman melun yhteisvaikutukset hankkeen eri vaihtoehtojen kanssa. Tehtyjä melulaskentoja eri vaihtoehdoista voidaan pitää riittävinä. Selostuksen perusteella voidaan arvioida vaihtoehtojen vaikutuksia alueen melutilanteeseen ja niiden eroavaisuuksia riittävällä tarkkuudella vaikutusten merkittävyyden arvioimiseksi.

Meluarvioinnin puutteena voidaan pitää epäselvyyttä siitä, voiko termisestä käsittelystä aiheutua pienitaajuisia melua, joka voisi levitä lähimpien asuinrakennusten alueelle ja rakennusten sisälle. Asian selvittäminen olisi ollut tärkeää, koska laitos toimii jatkuvatoimisesti läpi vuorokauden. Hankkeen edetessä pienitaajuisen melun mahdolliset vaikutukset tulee selvittää.

Mahdollisia värinävaikutuksia on arvioitu asiantuntija-arviona, perustuen nykyisen toiminnan aiheuttamiin vaikutuksiin ja kokemuksiin muista vastaavista hankkeista. Värinän arviointia

voidaan pitää riittävänä huomioiden toiminnasta aiheutuva ääriä ja sen toistuvuus. Hankkeen eri vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja ääriän syntymisen ja määrän kannalta. Hankkeen normaalitoiminnoista ei synny sellaista ääriää, josta aiheutusi ihmisille tai ympäristölle merkittävää häiriötä tai muita vaikutuksia. Ääriän haittavaikutusten hallinnan osalta korostuvat toiminnanaikainen seuranta ja mittaukset sekä kallion räjäytysten oikea mitoittaminen. Selostuksessa esitettyä ääriävaikutusten merkittävyyden arviota, ei muutosta nykytilaan, voidaan pitää oikeana.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Toiminnan aiheuttamaa pölyämistä on arvioitu asiantuntija-arviona. Louhinnan, murskauksen ja liikenteen aiheuttaman pölyämisen lisäksi on VE2:ssa arvioitu myös termisen käsittelyn aiheuttamaa pölyämistä ja pölyn käsittelyä. Selostuksen perustella voidaan arvioida vaihtoehtojen vaikutuksia alueen pölyämiseen ja pölyn vaikutuksiin riittävällä tarkkuudella. Arviointiselostuksessa tehtyä arviota vaihtoehtojen merkittävyydestä, vähäinen kielteinen vaihtoehtojen VE1 ja VE2 kohdalla sekä ei muutosta VE0:ssa, voidaan pitää oikeana.

Esitetyt arviot pölyn syntymisestä ja leviämisestä ovat riittäviä. Pölyn osalta oleelliseksi muodostuvat toiminnan aikaiset menettelyt pölyn syntymisen ja leviämisen estämiseksi. Arviointiselostuksessa on esitetty kattavasti erilaisia keinoja, joiden käyttö vähentää pölyämistä ja siitä aiheutuvia haittoja. Näiden keinoja toteuttamista ja tehokkuutta tulee arvioida tarkemmin hankkeen jatkosuunnittelussa.

Ilmastovaikutukset

Arviointiselostus noudattaa yhteysviranomaisen arviointiohjelma-lausunnossa esittämiä ilmastovaikutusten arviointitarpeita. Arviointi on riittävä hankevaihtoehtojen ilmastovaikutusten kokoluokan ymmärtämiseen.

Hankkeessa syntyviä kasvihuonekaasupäästöjä on suhteutettu Loviisan kaupungin käyttöperusteisiin päästöihin. Vaihtoehtojen ilmastovaikutusten merkittävyyesarviot ovat oikeansuuntaiset. Vaihtoehto VE0 ei aiheuta merkittäviä kielteisiä eikä myönteisiä vaikutuksia, ja VE1:n ja VE2:n vaikutukset ovat merkittävyydeltään vähäisiä kielteisiä.

Ilmastovaikutusten arvioinnissa on nostettu esiin laskennallisesti tai sanallisesti tarkastellen hankkeen eri vaihtoehtojen rakentamiseen, toimintaan ja toiminnan päättämiseen liittyvät olennaisimmat kasvihuonekaasupäästöjä tai hiilinielujen ja -varastojen muutoksia aiheuttavat tekijät. Vaikka arviointi on osin vaillinaista, se on tarpeeksi kattava antamaan kuvan hankevaihtoehtojen ilmastovaikutuksista ja niiden merkittävyydestä. Arviointimenetelmät, taustaoletukset ja rajaukset on esitetty selostuksessa varsin hyvin. Hankkeen aiheuttamien haitallisten ilmastovaikutusten ehkäisemis- ja lieventämistoimenpiteitä on käsitelty arvioinnissa varsin yleisluonteisesti.

Kasvihuonekaasupäästöihin ja hiilensidontaan liittyvän ilmastomuutoksen hillintänäkökulman lisäksi maanvastaanottoalueen laajennuksen ilmastovaikutusten arvioinnissa on tuotava esiin, miten hankealueella huomioidaan ilmastomuutoksen pitkällä aikavälillä aiheuttamat vaikutukset ja miten näihin vaikutuksiin varaudutaan. Asiaa on käsitelty ilmastovaikutusten arviointiosuudessa suhteellisen yleisellä tasolla. Arvioinnissa on kuitenkin tunnistettu sadannan ja mahdollisesti lisääntyvien rankkasateiden vaikutuksia hankealueen vesitaseeseen, roudattoman ajan lisääntyminen sekä kuivien kausien aiheuttamat pölyämisongelmat. Ilmastomuutoksen vaikutus on huomioitu myös hulevesien laskeutusaltaan mitoituksessa.

Rakentamisvaiheen ilmastovaikutukset ovat kaikissa hankevaihtoehtoisissa todennäköisesti vähäiset. Vaihtoehtoisissa VE0 ja VE1 hankealueella ei tapahdu rakentamista. VE2:n kohdalla arvioinnissa on huomioitu vain pilaantuneiden maiden käsittelyalueen pinnoitukseen käytettävän asfaltin kasvihuonekaasupäästöt. Tehdyt tarkastelut ovat riittäviä rakentamisvaiheen vaikutusten arviointiin, vaikka ne todennäköisesti aliarvioivat näitä päästöjä.

Arviointiselostuksessa on tarkasteltu hankkeen eri vaihtoehtojen aiheuttamia puuston ja kuoritun pintamaan hiilivaraston menetyksiä Ilmastokestävä kaupunki -hankkeen (ILKKA) laskentatyökalun avulla. Arvio kooltaan 7,5 ha:n alueen puuston ja metsämaaperän poiston aiheuttamasta hiilivaraston muutoksesta, 3,54 kt CO₂-ekv:n, vaikuttaa oikeansuuntaiselta. Arvioinnissa ei ole kuitenkaan huomioitu täysin metsäkadon ilmastovaikutuksia, jotka syntyvät poistuvan hiilivaraston lisäksi kiviainesalueen toteutuksen myötä menetettävästä puuston ja maaperän hiilinielusta.

Arviointiselostuksessa on viitattu toimenpiteisiin, joilla voidaan vähentää hiilivarastoihin liittyviä ilmastovaikutuksia, kuten hankealueen palauttaminen metsätalouskäyttöön toiminnan päätyttyä, siihen liittyvän maisemoinnin tekeminen vaiheittain ja ottotoiminnasta vapautuneille alueille perustettava metsämaan pohja. Nämä toimenpiteet mahdollistavat uuden puuston kasvun hankealueella jo maa-ainesten oton aikana.

Hankkeen toiminnan aikaiset liikenteen ilmastovaikutukset syntyvät tarkasteltavasta vaihtoehdosta riippuen kalliokiviainesten kuljetusten ja työmatkaliikenteen lisäksi ylijäämämaa-ainesten ja pilaantuneiden maiden kuljetuksista. Arviointi huomioi alueella käytettävät työkonetyypit. Kuljetusten ja työkoneiden päästölähteiden laskentamenetelmät ja -oletukset on kuvattu arviointiselostuksessa. Myös eri maa-ainesten keskimääräiset kuljetusmatkat on määritetty. Henkilöliikenteen rajaaminen arvioinnin ulkopuolelle on perusteltua toiminnan suhteellisen vähäisen työmatkaliikenteen vuoksi.

Muut huomiot

Muut vaikutusluokat, kuten vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön, luonnonvarojen käyttöön sekä ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen on huomioitu arvioinnissa asianmukaisesti, eikä yhteysviranomaisella ole näihin erityistä huomautettavaa.

Yhteysviranomainen korostaa, että hankealueen vaiheen 6 louhinnalle ja maa-ainestenotolle on haettava sekä maa-ainestettä ympäristölupa ennen alueen käyttöönottoa. Koska kalliokiviaineksen otto edellyttää molempia lupia, haetaan toiminnoille yhteistä lupaa yhdellä hakemuksella (YSL muutos 423/2015, 47 §). Yhteislupa voidaan hakea samassa yhteydessä vaihtoehdon VE1 tai VE2 lupien kanssa.

Yhteysviranomainen katsoo, että maankaatopaikalle on riittäväillä varotoimenpiteillä mahdollista sijoittaa ruoppausmassoja, jotka vastaavat haitta-ainepitoisuudeltaan muita maankaatopaikalle sijoitettavia maa-aineksia, sekä vieraslajikasvien siemeniä ja vähäisessä määrin kasvinosia sisältäviä maita. Varsinaista vieraslajien kasvijätettä sisältävää maa-ainesta ei kuitenkaan tule sijoittaa maankaatopaikalle, joka on tarkoitettu vain maa- ja kiviainesjätteille.

Lisäksi yhteysviranomainen toteaa, että mikäli laitoksella käsiteltyt pilaantuneet maa-ainekset halutaan puhdistettuina sijoittaa

maankaatopaikalle, on maankaatopaikan ympäristölupahakemuksessa näille materiaaleille esitetty jäteluokitus syytä perustella huolella. Maankaatopaikat on tarkoitettu vain pilaantumattomille maa- ja kiviainesjätteille, eikä maankaatopaikoille voida sijoittaa muita jätteitä, esimerkiksi jäteverovelvoitteen piirissä olevia jätteitä.

6. HANKKEEN JATKOKÄSITTELYSSÄ HUOMIOITAVAA

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireilletuloa yhteysviranomaisesta esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi tilanteessa, jossa hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaissa on lisäksi tarkemmat säännökset arvioinnin huomioon ottamisesta.

Hankkeen lupakäsittelyissä ja muussa jatkosuunnittelussa on muualla tässä perustellussa päätelmässä esitetyn lisäksi erityisesti huomioitava seuraavat seikat:

- Valuma- ja hulevesien käsittelyrakenteet on suunniteltava siten, että purkureitin veteen ei aiheudu haitallisia muutoksia. Myös alueen nykyisen vesistökuormituksen vähentämiseen on syytä kiinnittää huomiota.
- Tietojen alueelle tuoduista maamassoista tulee olla selkeästi saatavilla. Maa-aineksen pilaantumattomuuden varmistaminen tulee suunnitella etukäteen hyvin ja huomioida lupakäsittelyssä.
- Hankkeen ympäristölupavaiheessa tulee selvittää, aiheutuuko termisestä käsittelystä pienitaajuuksista melua, sekä tällaisen melun leviäminen lähimpien asuinrakennusten alueelle ja rakennusten sisälle.

7. PERUSTELLUN PÄÄTELMÄN TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa:

<http://www.ymparisto.fi/NCCGreggboleMaanvastaanottoYVA>

Uudenmaan ELY-keskus antaa perustellun päätelmän tiedoksi julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Loviisan ja Porvoon kaupunkien sähköisillä ilmoitustauluilla.

8. SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on **11 000 euroa**.

Arviointiselostuksesta annettavasta yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on tavanomaisessa hankkeessa (14 – 23 henkilötyöpäivää) 11 000 euroa.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

9. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)
19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2021 (1272/2020)

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Erika Heikkinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Timo Kinnunen.

JAKELU

Hankkeesta vastaava

TIEDOKSI

Lausunnonantajat
Mielipiteiden esittäjät

Tämä asiakirja UUELY/5027/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/5027/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kinnunen Timo 06.05.2022 15:21

Esittelijä Heikkinen Erika 06.05.2022 15:09